

Richtlijnen voor het milieueffectrapport

Rondweg N314 Hummelo

29 maart 2005

Initiatiefnemer

Provinciale Staten van Gelderland

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Dienst Wegen, Verkeer en Vervoer
Afdeling Wegenbouw

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	3
2. HOOFDPUNTEN	4
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING.....	4
3.1 Probleemstelling en doel	4
3.2 Beleidskader en besluitvorming	5
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	5
4.1 Alternatieven	5
4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	6
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUASPECTEN.....	6
5.1 Verkeer en vervoer	6
5.2 Woon- en leefmilieu	7
5.2.1 <i>Geluid en trillingen</i>	7
5.2.2 <i>Luchtkwaliteit</i>	7
5.2.3 <i>Vervoer van gevaarlijke stoffen/externe veiligheid</i>	8
5.3 Natuur	8
5.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	8
5.5 Overige aspecten	9
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	9
7. VORM EN PRESENTATIE	9

BIJLAGEN

Bijlage 1:	Samenvatting startnotitie Rondweg N314 Hummelo
Bijlage 2:	Samenvatting inspraakreacties
Bijlage 3:	Kaart studiegebied en alternatieven
Bijlage 4A en 4B:	Toelichting regelgeving “gebiedsbescherming” en “soortbescherming”

1. INLEIDING

Door de bebouwde kom van Hummelo lopen twee provinciale wegen, de N314 en de N814. Het verkeer hierop leidt tot aantasting van de leefbaarheid in de bebouwde kom. Tevens is de (ervaren) verkeers-onveiligheid groot. Om die reden is de provincie Gelderland van plan om een rondweg om Hummelo te realiseren.

Voor de realisatie van deze provinciale weg zal het streekplan moeten worden herzien. Om de nieuwe weg als een concrete beleidsbeslissing in het streekplan op te kunnen nemen wordt een de milieueffectrapportage (m.e.r.) gemaakt.

De m.e.r.-procedure is van start gegaan met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 17 september 2004 en in de Bronckhorster krant. Naast deze advertenties is een informatiekraant huis-aan-huis verspreid en is op 29 september 2004 een informatieavond georganiseerd in Hummelo.

De Richtlijnen zijn gebaseerd op het 'advies voor de richtlijnen voor het milieueffectrapport' van de commissie voor de milieueffectrapportage. De commissie baseert haar advies op de startnotitie, de inspraakreacties, enkele aanvullende achtergrond documentatie en de bevindingen uit het locatiebezoek van 8 oktober 2004. Op 23 november 2004 heeft de commissie haar advies uitgebracht. Dit advies is vrijwel volledig overgenomen in de Richtlijnen. De commissie adviseert om naar de "oostelijke alternatieven" nader onderzoek te verrichten. In de Richtlijnen is dit vertaald naar het alternatief Oost-Ruim. Het ook in de startnotitie benoemde alternatief Oost-Kort valt af op basis van landschappelijke argumenten.

Het doel van dit rapport is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Richtlijnen zijn niet zelfstandig leesbaar, het rapport moet in combinatie met de startnotitie voor de Rondweg N314 Hummelo gelezen worden.

Voor het opstellen van het MER wordt de procedure conform de Wet Milieubeheer gevolgd. Voor de m.e.r.-procedure is Gedeputeerde Staten van Gelderland bevoegd gezag, Provinciale Staten van Gelderland vervult de rol van initiatiefnemer.

Dit rapport is opgebouwd uit 7 hoofdstukken die de richtlijnen voor het opstellen van het MER beschrijven. Waar nodig worden relevante wetteksten uit de wet Milieubeheer aangehaald. Bijlage 1 bevat een samenvatting van de startnotitie. Een samenvatting van de inspraakreacties is opgenomen in bijlage 2. De kaart van het studiegebied met de alternatieven is opgenomen in bijlage 3. In hoofdstuk 5 wordt verwezen naar een toelichting op 'gebiedsbescherming' en 'soortbescherming' in bijlage 4A en 4B.

2. HOOFDPUNTEN

In het MER moeten de volgende punten uitgewerkt en beschreven worden.

Probleemstelling: in het MER dient de problematiek in Hummelo helder uiteengezet te worden, met aandacht voor doorstroming, verkeersveiligheid en hinder voor de omgeving.

Alternatieven: in het MER dient de motivering voor het (eventueel) af laten vallen van alternatief Oost-Ruim nader onderbouwd te worden. Dit dient te gebeuren met referentie naar eerdere onderzoeken, en onderbouwing van de mogelijk in de tijd veranderde conclusies. Indien de waardering van de alternatieven – na de nadere beschouwing - dusdanig verandert dat een oostelijk alternatief op milieuvlak relatief het hoogste scoort (en daarmee als uitgangspunt voor het meest milieuvriendelijke alternatief geldt), dan dient dat alternatief op volwaardige wijze in het MER te worden opgenomen. Met name ten behoeve van de afweging en vergelijking van alternatieven dienen gebieden met bijzondere waarden en/of status (o.a. onderdelen EHS, landgoederen) duidelijk beschreven te worden en op kaart te worden opgenomen.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat tenminste: *A een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*≡

3.1 Probleemstelling en doel

De leefbaarheidsproblematiek dient in het MER beschreven te worden aan de hand van kenmerken van het verkeer (in de huidige situatie en de autonome ontwikkeling) in relatie tot het gewenste leefklimaat in de kern Hummelo. Het gewenste leefklimaat dient daarbij onderbouwd te worden vanuit regionale en/of lokale beleidsdoelstellingen (bijvoorbeeld op het functioneren van de dorpen in de Achterhoek).

De startnotitie geeft in § 2.1 een aanzet voor de onderbouwing van de probleemstelling. In het MER moet de problematiek duidelijker beschreven en waar mogelijk gekwantificeerd worden met aandacht voor doorstroming, verkeersveiligheid en hinder voor de omgeving. Door de probleem- en doelstelling zo concreet mogelijk te beschrijven en waar mogelijk te kwantificeren kan bij de beoordeling van de alternatieven bepaald worden in welke mate de alternatieven een bijdrage leveren aan de oplossing van de geschetste problematiek.

Het gaat daarbij om:

- de verkeersintensiteiten (personenauto en vrachtverkeer) en het gebruik van de fiets en openbaar vervoer (de laatste twee in kwalitatieve zin). Voor het autoverkeer moet worden ingegaan op de achterliggende hoeveelheden herkomst/bestemmingsverkeer. Hoe worden de wegen in het studiegebied gebruikt in relatie tot functie en vormgeving? Voor deze beschrijving kan uiteraard gebruik gemaakt worden van relevante gegevens uit de eerder uitgevoerde verkeerskundige analyse (onder andere “verkeersmodel Hummelo”, 2004);
- het aantal woningen en andere gevoelige bestemmingen dat wordt blootgesteld aan geluidbelasting (> 50 dB(A)), voelbare trillingen en NO₂- en fijn-stof-immisatieconcentraties die de grenswaarden overschrijden;
- de aard, omvang en plaats van de ongevallen en aantallen slachtoffers in de afgelopen 5 jaren (blz. 13/14 van de startnotitie bevat al enige relevante gegevens);
- de barrièrewerking van (nieuwe en bestaande) wegen in de kern voor voetgangers en fietsers, ook naar het buitengebied (hierbij kan aangesloten worden op de informatie in de startnotitie op blz. 14).

De doelstellingen worden in § 2.2 van de startnotitie genoemd en zijn in § 4.2.1 van de startnotitie (concreter) geformuleerd. In de (neven)doelstellingen de toekomstvastheid betrokken worden.

3.2 Beleidskader en besluitvorming

Artikel 7.10, lid, onder c van Wm:

Een MER bevat tenminste: *Aeen aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.*≡

In § 6.1 van de startnotitie zijn de relevante beleidsnota's, (ontwerp)plannen en visies vermeld. De betekenis van de daar vermelde plannen en visies voor het voornemen dient in het MER te worden aangeduid (nu deels al opgenomen in bijlage 2 van de startnotitie). De beleidsdocumenten van het waterschap Rijn en IJssel moeten in het MER worden betrokken. Dat geldt eveneens voor beleidsstukken op archeologisch en cultuurhistorisch gebied.

Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het plangebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Zowel ten zuid(westen) als ten noorden van Hummelo bevinden zich gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur. Verder valt het gebied rond Hummelo geheel binnen het Belvédèregebied "De Graafschap" en maakt het deel uit van een Waardevol Cultuurlandschap. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid, 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *Aeen beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen.*≡

4.1 Alternatieven

In de Startnotitie wordt aangegeven dat de alternatieven 'Oost' en 'Ruim Oost' niet nader onderzocht zullen worden in het MER.

De toetsing van alternatieven en de hieruit voortvloeiende keuze voor te onderzoeken alternatieven in het MER is in de startnotitie onvoldoende beargumenteerd. Dit geldt met name voor de invulling en waardering van de alternatieven op de nevendoelestelling "aantasting van (milieu)waarden". De twee belangrijkste kanttekeningen daarbij zijn:

- Alternatief Oost-Ruim scoort volgens eerder onderzoek goed op landschappelijk vlak. Dit is niet op- en meegenomen in de kleurentabel van § 4.2 en de afweging in § 4.3. Mogelijk hangt dit samen met het gegeven dat het tracé Oost-Ruim uit de startnotitie anders gesitueerd is dan het landschappelijk als goed beoordeelde tracé in de landschapsstudie. Dit vraagt om een nadere motivering in het MER.
- Bij alternatief West wordt geschreven over de aantasting op gebied van natuur, landschap en waterhuishouding. Niettemin wordt geconcludeerd dat deels voldaan wordt aan het nevendoelestellingscriterium (in tegenstelling tot de oostelijke alternatieven, waar niet voldaan wordt aan dit criterium). De mogelijke aantasting van de Roode Beek (geschaard onder waterhuishouding, maar deze heeft ook een ecologische functie) weegt toch zwaarder mee dan in de startnotitie beschreven. In het MER dient hier meer aandacht aan besteed te worden.

Gelet op voorgaande punten en om het draagvlak voor een besluit te vergroten, dient in het MER de motivering voor het (eventueel) af laten vallen van het alternatief Oost-Ruim nader onderbouwd te worden. Dit dient te gebeuren met referentie naar eerdere onderzoeken, en onderbouwing van de mogelijk in de tijd veranderde conclusies.

Indien de waardering van dit alternatief – na de nadere beschouwing – dusdanig verandert dat een oostelijk alternatief op milieuvlak relatief het hoogste scoort (en daarmee als uitgangspunt voor het meest milieuvriendelijke alternatief geldt), dan dient dat alternatief op volwaardige wijze in het MER te worden opgenomen.

In het MER dient beschreven te worden welke verkeersremmende maatregelen in ieder alternatief zijn opgenomen en in welke relatie dit staat tot het bereiken van de doelstelling.

Verder dient bij de beschrijving van de alternatieven aandacht gegeven te worden aan breedte en verkeerstechnische indeling van nieuwe en bestaande wegen (dwarsprofiel), in relatie tot de functie van de weg en de verschillende verkeerssoorten die van de wegen gebruik maken.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Indien zou blijken dat een of meerdere alternatieven leidt tot het overschrijden van grenswaarden voor de luchtkwaliteit, ook al is dat toe te schrijven aan bijvoorbeeld het heersende achtergrondniveau, dan dient te worden aangegeven, welke maatregelen genomen kunnen worden om zoveel mogelijk te voldoen aan de grenswaarden.

4.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

Tot gevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt.

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) zou een van de alternatieven uit de startnotitie of een (nieuw) oostelijk alternatief kunnen zijn aangevuld met de maatregelen zoals vermeld in de startnotitie. Wat in de startnotitie (blz. 24) beoogd wordt met 'beheersing van het gebruik van de auto' en 'maximale inzet op ov' is niet duidelijk: de weg wordt immers met name gebruikt voor doorgaand verkeer. Onderdeel van het mma zou ook kunnen zijn een landschappelijk optimale inpassing.

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUASPECTEN

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *Aeen beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen.*≡

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *Aeen beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven.*≡

Artikel 7.10, lid 1, onder f van Wm:

Een MER bevat ten minste: *Aeen vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven.*≡

5.1 Verkeer en vervoer

Bij de beschrijving van de effecten op het gebied van verkeer en vervoer dient naast het in de startnotitie gestelde en de onderwerpen die in de probleemstelling zijn benoemd, aandacht gegeven te worden aan:

- verkeersveiligheid (kwalitatief), in relatie tot de in de probleemstelling (§ 3.1) genoemde punten en de doelstellingen van Duurzaam Veilig;
- routes van landbouwverkeer (mede in relatie tot de nieuwe wegen en de inrichting daarvan) en de bereikbaarheid van percelen (kwalitatief);
- de aantrekkelijkheid en belasting van doorgaande routes bij de verschillende alternatieven, ook beschouwd vanuit regionaal perspectief (waarin ontwikkelingen in de regio zoals de geplande uitbreiding van het bedrijventerrein in Doetinchem een rol kunnen spelen);
- de invloed op de verkeersintensiteiten van de mogelijke toekomstige uitbreiding van Aviko te Steenderen.

5.2 Woon- en leefmilieu

5.2.1 Geluid en trillingen

Bepaal de geluidbelasting (uitgedrukt in etmaalwaarde en/of in de Europese maat Lden) vanaf 50 dB(A) van geluidgevoelige bestemmingen binnen de zone van zowel de huidige infrastructuur als van de wegen van de te onderzoeken alternatieven. Geef aan welke maatregelen volgens eerder (sanerings) onderzoek getroffen zijn dan wel nog getroffen moeten worden en in hoeverre de nieuwe weg voor nog te treffen maatregelen een alternatief kan vormen. Geef aan in welke mate de nieuwe weg leidt tot reductie van de geluidbelasting ten gevolge van significante wijzigingen in intensiteit op bestaande wegen.

Bepaal de geluidbelasting zowel op bestaande geluidgevoelige bestemmingen als op geplande woningbouw locaties en de geplande school.

Geef voor niet-agrarisch buitengebied het geluidbelast oppervlak aan vanaf 40 dB(A).

Geef aan of en in welke mate er sprake is van voelbare trillingen (bijvoorbeeld op basis van klachten en/of metingen) in trillinggevoelige bestemmingen. In afwijking van de startnotitie zijn trillingen niet met een algemeen model te beschrijven/voorspellen. De trillingniveaus in gebouwen zijn afhankelijk van trillingbron (type voertuig, rijsnelheid, wegdekoneffendheid), bodemeigenschappen, de wijze van funderen van het gebouw, vloeropbouw e.d., kortom de trillingniveaus zijn per gebouw en zelfs binnen een gebouw verschillend hetgeen algemene modelberekeningen niet zinvol maakt. Bij gladde asfaltbestrating zonder kuilen of hobbels, geen bochten en rijsnelheden tot 50 km/uur zijn bij een niet specifiek trillinggevoelig gebouw geen relevante voelbare trillingen te verwachten in gebouwen op een afstand van minimaal 10 meter vanaf de wegas.

5.2.2 Luchtkwaliteit

De beoordeling van de concentraties aan luchtverontreinigende stoffen moet plaatsvinden aan de hand van grenswaarden voor de immissies van stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). De hierna genoemde normen zijn afkomstig van vigerende regelgeving, gebaseerd op Europese richtlijnen. Voor NO₂ moet in het MER:

- op kaart worden aangegeven waar de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m³ wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dat overschrijdingsgebied liggen. Ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven;
- worden aangegeven hoe vaak per jaar de uurgemiddelde concentratie groter is dan 200 µg/m³ (kwalitatief).

Voor PM₁₀ moet in het MER:

- op kaart worden aangegeven in welk gebied de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m³ wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dit overschrijdingsgebied liggen; ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven;

- op kaart worden aangegeven tot op welke afstand van de weg de grenswaarde voor de 24 uurgemiddelde concentratie wordt overschreden; indien deze grenswaarde ten gevolge van het heersende achtergrondniveau altijd wordt overschreden, dient voor een representatieve afstand van de weg te worden vastgesteld hoe vaak het 24 uurgemiddelde van PM₁₀ groter is dan 50 µg/m³.

Geadviseerd wordt in het MER in algemene zin de relatie tussen fijn stof (PM₁₀) en gezondheid te beschrijven.

5.2.3 Vervoer van gevaarlijke stoffen/externe veiligheid

Geef aan of er sprake is van vervoer van gevaarlijke stoffen over bestaande wegen en nieuwe wegen. Indien dit het geval is, dient een kwantitatieve risicoanalyse te worden uitgevoerd. Daar waar wettelijke grenswaarden voor het plaatsgebonden risico en de oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt overschreden dient aangegeven te worden op welke wijze de overschrijdingen teniet gedaan worden.

5.3 Natuur

Gebiedsbescherming

De kans bestaat op wezenlijke aantasting/externe werking van gebieden met een beschermde status: zowel bij de westelijke alternatieven (kerngebied) als bij eventuele oostelijke alternatieven (ecologische verbindingzone) is gelet op onderdelen van de Ecologische Hoofdstructuur sprake van gebieden met een beschermde status. Daarom dienen de relevante beschermingsformules te worden doorlopen. In bijlage 4A zijn de richtlijnen voor de gebiedsbeschrijving nader uitgewerkt.

Daarnaast dient het MER aangegeven te worden of de ingrepen kunnen resulteren in onomkeerbare effecten waardoor de ontwikkelingsmogelijkheden van flora en fauna in nieuwe natuurgebieden verloren gaan. Hierbij gaat het zowel om gebieden vallend binnen de bruto EHS of om potenties van ecologische verbindingzones.

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (art. 3 en 4) zijn de meeste gewervelde diersoorten en een groot aantal plantensoorten in het studiegebied beschermd. Ga voor ieder alternatief na of deze zal leiden tot in de Flora- en faunawet genoemde verboden gedragingen. Indien dat het geval is, zal een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden aangevraagd. Voor het ontheffingsverzoek dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het gebied voorkomende soorten te worden gemaakt. In het MER kan worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten uit het Handboek Natuurdoeltypen (of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten) (zie ook bijlage 4B).

5.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In aanvulling op de informatie in de startnotitie verdienen de volgende punten meer aandacht in het MER:

- In de landschapsbeschrijvingen moeten de recente landschappelijke ontwikkelingen aan bod komen. Genoemd kan worden de omvorming van boerderijen naar burgerwoningen en de toenemende betekenis van de recreatie.
- Landschappelijk aangezicht van de dorpsrand: deze zal sterk verschillen afhankelijk van de ligging van het tracé ten opzichte van die rand (zie ook § 5.5).
- In het alternatief West II moet aangegeven worden wat dit tracé betekent voor de Roode Beek. In een oostelijk tracé verdienen de mogelijke effecten op landgoed Enghuizen bijzondere aandacht.
- De profielen van de tracés moeten duidelijk in beeld komen.
- Hummelo is omgeven door zones met een hoge archeologische verwachtingswaarde. In het MER zal inzichtelijk gemaakt moeten worden of verschillende alternatieven op dit vlak onderscheidend zijn. Een bureauonderzoek kan hiervoor naar verwachting volstaan. Bij de uitwerking van het voorkeursalternatief wordt in ieder geval aanbevolen om nader onderzoek te doen naar

behoudenswaardige archeologische vindplaatsen en in overleg met het bevoegde gezag inzake de archeologische monumentenzorg te bepalen of inpassing dan wel opgraving van de vindplaats aan de orde is.

5.5 Overige aspecten

De beperkingen en kansen van de verschillende tracés voor de (beoogde) stedenbouwkundige ontwikkeling van Hummelo moeten worden belicht (vormt de nieuwe weg de grens van de bebouwing of is er sprake van een losse dorpsrand met de nieuwe weg op afstand).

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *“een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, lasmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven;”*

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat tenminste: *Aeen overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen (d.z.w. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten) ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens.≡*

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *Aeen samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.≡*

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, leemten in milieu-informatie” en “samenvatting van het MER” dienen de wettelijke voorschriften aangehouden te worden.

6.1 Strategische Milieubeoordeling (SMB)

In het MER moet aandacht besteedt worden aan de Europese Richtlijn voor de Strategische Milieubeoordeling. Het MER moet die gegevens bevatten die de Richtlijn voor het opstellen van een SMB-milieurapport voorschrijft.

6.2 Evaluatie

Artikel 7.39 van de Wm: Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen.

In het MER moet een aanzet gegeven worden voor een evaluatie programma.

7. VORM EN PRESENTATIE

In het MER dient recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda te worden gebruikt. Op minstens één kaart moeten alle topografische namen goed leesbaar zijn weergegeven die in het MER worden gebruikt, alsmede de begrenzingen van de landgoederen rondom Hummelo. Het kaartmateriaal waarop de alternatieve tracés worden weergegeven moet een zodanige schaal hebben dat zij voldoende informatief zijn.

Voor de landschappelijke aspecten dient gebruik gemaakt te worden van visualisaties.

BIJLAGE 1

Samenvatting Startnotitie N314 Rondweg Hummelo

1. INLEIDING

Aanleiding

Door de bebouwde kom van de kern van Hummelo lopen twee provinciale wegen, de N314 (Doetinchem-Zutphen) en de N814 (Wehl-Hummelo). De grote hoeveelheid doorgaand verkeer gaat ten koste van leefbaarheid in de bebouwde kom. Burgemeester en Wethouders van Hummelo en Keppel hebben de provincie gevraagd maatregelen te treffen om de verkeershinder aan te pakken. Gemeente en provincie voerden in 2001 een verkeersonderzoek uit om in beeld te krijgen hoe het probleem het best kan worden aangepakt.

Uit het onderzoek werd geconcludeerd dat het verkeersprobleem alleen structureel opgelost kan worden. Vervolgens hebben de bestuurders van de Provincie en gemeenten besloten om een rondweg aan te leggen. Door de aanleg van een rondweg wordt het doorgaand verkeer langs de kom van Hummelo geleid en kan de dorpskern verkeerssluw worden ingericht en de verblijfskwaliteit worden verbeterd.

Doel van de startnotitie

Met de startnotitie kondigt de provincie Gelderland aan een rondweg te willen realiseren in Hummelo en daartoe een m.e.r.-procedure te doorlopen. De m.e.r.-procedure heeft als doel om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Voor de rondweg Hummelo is het doorlopen van de m.e.r.-procedure verplicht.

2. PROBLEEM- EN DOELSTELLING

Waarom een rondweg N314 Hummelo?

Door de bebouwde kom van Hummelo lopen twee provinciale wegen, de N314 Dorpsstraat (Doetinchem-Zutphen) en de N814 Keppelseweg/Hummeloseweg (Wehl-Hummelo), beiden met een hoog percentage doorgaand (vracht)verkeer. De intensiteit op deze wegen bedroeg in 2002 respectievelijk 6400 en 5800 motorvoertuigen per etmaal (mvt/etm.) gemeten op een gemiddelde werkdag. In de toekomst zal de verkeersintensiteit méér dan de autonome groei toenemen als gevolg van regionale ontwikkelingen en de groei van het autoverkeer in Nederland.

Het verkeer in Hummelo leidt tot aantasting van de leefbaarheid in de bebouwde kom van Hummelo. De (ervaren) verkeersonveiligheid is hier groot. Het relatief smalle wegprofiel en het hoge aandeel doorgaand verkeer leidt tot verkeersoverlast in de vorm van geluidhinder, trillingshinder, barrièrewerking en verkeersonveiligheid.

Streefbeeld N314

Het wensbeeld van de gemeente om de kern Hummelo als verblijfsgebied aan te wijzen ook wegens de ruimtelijke beperkingen, conflicteert met de aangewezen verkeersfunctie van de N314 en de dagelijkse praktijk van het doorgaande verkeer. Het toekomstbeeld van Hummelo wordt gezien als een rustig dorp met een beschermd dorpsgezicht met beperkte en slechts op Hummelo gerichte verkeersstromen.

Doelstelling van de rondweg Hummelo

Voor de N314 Rondweg Hummelo zijn een aantal hoofd- en nevendoelstellingen geformuleerd.

Hoofddoelstellingen:

- het realiseren van een rondweg Hummelo, waardoor het doorgaand verkeer langs de kom van Hummelo kan worden geleid en de dorpskern verkeerssluw kan worden ingericht.
- Het verbeteren van de verkeersveiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving in de kern van Hummelo.
- Het realiseren van een wegstructuur waarvan het gebruik in overeenstemming is met de wegfuncties in het provinciaal en gemeentelijk netwerk (structuur en functionaliteit).

Nevendoelstellingen:

Er wordt gestreefd naar het realiseren van een oplossing die:

- Zo weinig mogelijk negatieve effecten heeft op de natuur;
- Het landelijk karakter in de omgeving en cultuurhistorische waarden zo weinig mogelijk aantast;
- De huidige potenties voor functioneel grondgebruik (i.c. de landbouw) zo goed mogelijk in tact laat;
- Qua uitvoeringskosten realistisch en haalbaar is.

3. GEBIEDBESCHRIJVING

Studiegebied

Hummelo ligt in de Achterhoek centraal tussen Doetinchem, Zutphen en Arnhem. Samen met Hoog-Keppel, Laag Keppel, Eldrik en Drempt maakt Hummelo deel uit van de gemeente Hummelo en Keppel, een van de kleinste gemeenten van Gelderland.

De omgeving van Hummelo is kenmerkend voor het karakteristieke coulisselandschap van de Achterhoek. Bossen en landerijen wisselen elkaar af met verschillende beken en stromen. De gemeente kent een rijke historie. Verschillende cultuurhistorische bebouwing is nog steeds prominent in het landschap aanwezig. Het studiegebied is economisch sterk gericht op de landbouw. Daarnaast is toerisme een belangrijke bron van inkomsten voor de regio. Buiten de steden Doetinchem, Zutphen, Doesburg en Arnhem komt industrie in de regio nauwelijks voor.

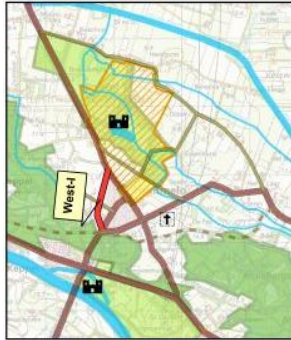

Plangebied

Het plangebied beperkt zich tot de directe omgeving van de kern Hummelo. Hierin zijn de alternatieven gelegen. Het gebied wordt grofweg begrensd door de Oude IJssel, de Grote Beek en de bossen bij Hoog-Keppel (Reuzeveld en Het Heekenbroek).

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Voor de N314 Rondweg Hummelo zijn vier alternatieven onderzocht en getoetst aan de hierboven gestelde doelstellingen. Deze alternatieven zijn:

Oost Ruim:	Oost:	West – I:	West – II:
			
Het alternatief Oost Ruim ligt op relatief grote afstand van de kern Hummelo. Bovendien wordt dit tracé gekenmerkt door een relatief grote lengte.	Ten opzichte van Oost Ruim ligt het alternatief dicht langs de kern Hummelo en het beschermd dorpsgezicht.	Het alternatief West I ligt aan de westzijde van Hummelo en ten oosten van Drieslag.	Alternatief West II ligt westelijker van Hummelo dan alternatief West I en ten westen van Drieslag

Naast de bovenstaande alternatieven wordt in het MER ook onderzoek verricht naar het nulalternatief, bestaande uit de huidige situatie en de autonome ontwikkeling (toekomstige plannen, waarover al besluitvorming heeft plaatsgevonden) en naar het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA)

Selectie alternatieven

De bovenstaande alternatieven zijn in de Startnotitie geconfronteerd met de eerder genoemde doelstellingen. Daaruit zijn de volgende conclusies getrokken:

- Alternatief “Oost Ruim”
 - Hoofddoelstellingen: Alternatief “Oost Ruim” voldoet grotendeels aan de hoofddoelstellingen. Echter, het doelstellingscriterium Verkeersfunctionaliteit wordt niet volledig gehaald. In dit alternatief ontstaat de situatie dat bij de N314 ten noorden van Hummelo de functie en het gebruik over een relatief grote lengte niet meer passend is bij de (huidige, riante) vormgeving. Anderzijds moet de Broekstraat, als onderdeel van Alternatief Oost-Ruim sterk worden opgewaarderd of zal de straat moeten fungeren als parallelweg voor de nieuwe provinciale weg.
 - Nevendoelstellingen: Alternatief “Oost Ruim” voldoet aan geen van de nevendoelstellingen. Dit alternatief heeft een aanzienlijke inbreuk op bestaande waarden en potenties in het gebied. Het te doorsnijden gebied kenmerkt zich door een hoge natuurwaarde en cultuurhistorische waarde. Het ligt in gebied met veel agrarische activiteit en het tracé doorsnijdt de Leigraaf en bovendien het waterbergingsgebied.
- Alternatief “Oost”
 - Hoofddoelstellingen: Alternatief “Oost” voldoet aan alle hoofddoelstellingen.
 - Nevendoelstellingen: Alternatief “Oost” voldoet deels aan het doelstellingscriterium Ruimtelijke Ordening vanwege de beperkte aantasting van de verkavelingstructuur aan de Spalderkampseweg. Het alternatief voldoet niet aan het doelstellingscriterium Milieu, doordat er aantasting is van natuur- en cultuurhistorische en het beschermd dorpsgezicht. Ook worden de recreatieve mogelijkheden beperkt door barrièrewerking en tenslotte wordt de Hummelse Beek doorsneden.

- Alternatief “West I”
 - Hoofddoelstellingen: Alternatief “West I” voldoet aan alle hoofddoelstellingen.
 - Neven-doelstellingen: Het alternatief voldoet deels aan de doelstellingscriteria Ruimtelijke Ordening en Milieu omdat er sprake is van een beperkte aantasting van het functionele grondgebruik ten westen van Hummelo en omdat de openheid van het landschap over een relatief korte lengte toch wordt aangetast. Ter plaatse ontstaat een beperkte barrièrewerking wat nadelig is voor de recreatieve waarden in het betreffende gebied. Daartegenover staat dat dit alternatief als enige geen aantasting kent van waterlopen.
- Alternatief “West II”
 - Hoofddoelstellingen: Alternatief “West II” voldoet aan alle hoofddoelstellingen.
 - Neven-doelstellingen: Alternatief “West II” voldoet maar ten dele aan de neven-doelstellingscriteria. Voor het criterium Ruimtelijke Ordening geldt hetzelfde als Alternatief West I, namelijk een beperkte aantasting van het functionele grondgebruik ten westen van Hummelo. Voor het criterium Milieu geldt dat dit alternatief vlak langs de aanwezige bossen met hoofdfunctie natuur ligt en daarmee de openheid van het gebied aantast. Ook wordt de Roode Beek aangetast doordat het tracé vlak langs de Roode Beek ligt.

Samenvattend worden de volgende alternatieven in het MER nader onderzocht:

0	West I	West II	MMA
Huidige Situatie en Autonome Ontwikkeling	Oost langs Drieslag	West langs Drieslag	Meest Milieuvriendelijk alternatief

Wanneer in het MER wordt ondervonden, dat de hier gewogen aannames anders blijken, zal opnieuw een alternatiefontwikkeling plaatsvinden op basis van de dan bekende uitgangspunten.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Op basis van de kenmerken van het studiegebied hebben de verschillende alternatieven bepaalde effecten op de omgeving. In het MER worden deze effecten in beeld gebracht. Dat zal gebeuren voor de volgende aspecten:

Aspecten	
Verkeer en vervoer	Natuur
Geluid	Landschap
Lucht	Ruimtegebruik
Bodem en water	Landbouw

Waar mogelijk zullen de effecten kwantitatief bepaald worden; wanneer dat niet mogelijk is zal het effect kwalitatief uitgedrukt worden, variërend van ++ (sterk positief), via 0 (neutraal), naar -- (sterk negatief)

BIJLAGE 2

Samenvatting inspraakreacties

Tijdens de inspraakperiode ten behoeve van de Startnotitie Rondweg N314 Hummelo zijn er in totaal 70 inspraakreacties ingezonden.

Alle reacties zijn terug te brengen tot een beperkt aantal onderwerpen. Deze staan hieronder genoemd, waarna per onderwerp een algemeen antwoord is geformuleerd.

1. Mogelijke nadelen van de verschillende alternatieven

Reactie	Antwoord provincie
<p>In een groot aantal reacties wordt ingegaan op de mogelijke nadelen van de te onderscheiden alternatieven. Zowel voor de westelijke als de oostelijke alternatieven wordt gewezen op de aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.</p> <p>Als specifieke nadeel voor de westelijke alternatieven wordt genoemd de scheiding tussen de dorpskernen (Hummelo, Hoog Keppel, Laag Keppel). Dit heeft een isolerende werking voor Hummelo tot gevolg en levert onveilige situaties op doordat er veel (jong) fietsverkeer plaatsvindt tussen de dorpen. Een ander genoemd nadeel is dat een westelijke rondweg nadelig is voor een uitbreiding van Hummelo aan deze westzijde.</p> <p>De genoemde nadelen van de oostelijke alternatieven hebben met name betrekking op de extra kosten ten opzichte van de westelijke alternatieven.</p>	<p>Milieu-effectrapportage heeft als doel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluiten over plannen met grote milieugevolgen. De realisatie van de N314 Rondweg Hummelo is zoals de insprekers aangeven een project met milieugevolgen.</p> <p>Daarom doorloopt de Provincie Gelderland een m.e.r.-procedure.</p> <p>Voordat de Provincie beslist over de keuze van het tracé worden de milieu-gevolgen voor de kansrijke alternatieven in het Milieu-effectrapport (MER) in beeld gebracht. Daarbij worden onder andere de hiernaast genoemde mogelijke nadelen onderzocht.</p>

2. Onderzoek integrale alternatieven

Reactie	Antwoord provincie
<p>In een aantal reacties wordt gesteld dat de aanleg van een rondweg gekoppeld dient te zijn met afwaardering van de Keppelseweg, Hummeloseweg en de Dorpsstraat in Hummelo.</p>	<p>De in het MER te beschouwen alternatieven bestaan niet alleen uit de aanleg van een nieuwe rondweg, maar ook uit de aanpassing (opwaardering of afwaardering) van de bestaande wegen, zodat een geschikte verkeersstructuur ontstaat.</p> <p>Concreet wordt de mogelijke afwaardering van de Hummeloseweg, Keppelseweg en Dorpsstraat (in Hummelo) in het MER onderzocht</p>

3. Uitbreiding van het MER met meerdere alternatieven

Reactie	Antwoord provincie
<p>Een aantal inspraakreacties gaat in op de selectie van alternatieven in de Startnotitie. Volgens een aantal insprekers is de selectie onvoldoende onderbouwd of alleen op financiële basis. Een aantal insprekers wenst dat ook de oostelijke alternatieven in het MER worden onderzocht.</p>	<p>In de huidige situatie is de N314 al een knelpunt. Daarom is er met spoed een oplossing nodig. De provincie Gelderland en de gemeente Hummelo en Keppel hebben bewust gekozen om in deze m.e.r.-procedure alleen kansrijke alternatieven te onderzoeken en niet alle denkbare mogelijkheden diepgaand te vergelijken.</p> <p>Kansrijk betekent dat er alternatieven onderzocht worden die op de gestelde termijn (2010) een passende oplossing betekenen voor het leefbaarheidsprobleem in de huidige en toekomstige situatie in Hummelo.</p> <p>In de Startnotitie zijn de conclusies van het onderzoek naar kansrijke alternatieven weergegeven. Binnen de door de Provincie en Gemeente gestelde doelen is alleen een westelijke rondweg N314 om Hummelo een kansrijke oplossing.</p> <p>Gelet op de vele (uitvoerige) reacties waarin verzocht wordt om ook het alternatief Oost–Ruim (incl. variant opwaarderen Broekstraat) in het MER te onderzoeken en overeenkomstig het Advies voor richtlijnen van de Commissie voor de m.e.r. (Cmer), zal in het MER worden onderzocht of alternatief Oost-Ruim op milieuvlak relatief het hoogst scoort en daarmee als uitgangspunt geldt voor het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA).</p>

4. Suggesties voor de te onderzoeken aspecten en autonome ontwikkelingen

Reactie	Antwoord provincie
<p>Door een aantal insprekers zijn er suggesties gedaan om bepaalde aspecten te onderzoeken in het MER. De meest genoemde zijn: water en natuur.</p>	<p>De provincie zal voor de in het MER te onderzoeken aspecten uitgaan van de Richtlijnen voor deze studie. De genoemde aspecten water en natuur zullen zeker in het MER onderzocht worden.</p>
<p>Tevens wordt door een aantal insprekers gevraagd ook ontwikkelingen in de regio mee te nemen in het onderzoek:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ontwikkelingen Wehl- Uitbreiding bedrijventerrein Doetinchem- Westelijke rondweg Doetinchem- Uitbreiding Aviko	<p>In het algemeen worden regionale ontwikkelingen in het MER onderzocht. Daarvoor wordt de situatie in 2020 gehanteerd. Uitgangspunt daarbij is dat er ontwikkelingen in het onderzoek betrokken worden, wanneer er besluitvorming over heeft plaatsgevonden.</p>

In het bijzonder geldt voor de uitbreiding van Aviko in Steenderen dat de Raad van State de uitbreidingsplannen (bestemmingsplan en streekplanherziening) nietig heeft verklaard. Op dit moment worden nieuwe plannen ontwikkeld. Ten aanzien van de ontwikkelingen in Doetinchem en Wehl is er geen concrete besluitvorming, waardoor de plannen in het MER zouden moeten worden meegenomen. Wanneer tijdens het opstellen van het MER wel besluitvorming plaatsvindt, worden deze plannen alsnog opgenomen (de autonome ontwikkeling in 2020). De provincie is wel op de hoogte van de voornemens van Doetinchem en Wehl.

De vorengenoemde ontwikkelingen zijn nog in studie. Om voor de rondweg Hummelo inzicht te krijgen in eventuele verkeerseffecten van mogelijke regionale ontwikkelingen, zullen deze in beeld worden gebracht met behulp van scenario berekeningen in het verkeersmodel dat voor de rondweg Hummelo is opgesteld.

5. Negeren uitkomsten Landschapsinrichtingsvisie

Reactie	Antwoord provincie
Volgens de eerder verschenen "Landschapsinrichtingsvisie" (2002) van de gemeente Hummelo en Keppel en de Provincie Gelderland zou blijken dat een (ruime) oostelijke rondweg weinig schade zou aanrichten voor aanwezige natuur- en landschapswaarden. In een aantal reacties wordt opgemerkt dat de Startnotitie afwijkt van dit eerder onderzoek.	<p>De Landschapsinrichtingsvisie uit 2002 heeft in de Startnotitie een belangrijke rol gespeeld. Op basis van de in de Landschapsinrichtingsvisie benoemde zoekgebieden, welke kansrijke alternatieven zouden kunnen bieden, zijn er een viertal alternatieven benoemd. Dit zijn Oost-Ruim, Oost, West-I en West-II. Van deze alternatieven is de kansrijkheid in de Startnotitie onderzocht.</p> <p>De conclusies in de Startnotitie luiden voor de oostelijke alternatieven anders dan die in de Landschapsinrichtingsvisie. Daarvoor zijn de volgende redenen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Doel: De Startnotitie en de Landschapsinrichtingsvisie dienen allebei een ander doel. <p>De Landschapsinrichtingsvisie is bedoeld geweest om primair een ruimtelijke kwaliteitsonderlegger te creëren voor het dorpslandschap rond Hummelo en secundair om de ligging van een mogelijke rondweg aan die opgestelde onderlegger te toetsen. Op pagina 1 van de Landschapsinrichtingsvisie wordt het doel van de Landschapsinrichtingsvisie beschreven: "<i>verkenning van de mogelijkheden voor versterking van het dorpslandschap</i>" rond</p>

Hummelo.

De Startnotitie is mede op basis van de Landschapsinrichtingsvisie opgesteld en heeft twee doelen. Het openbaar maken van het initiatief om de leefbaarheid in Hummelo sterk te verbeteren én het maken van een keuze welke realistische alternatieven in het MER kunnen worden onderzocht.

- **Toekomstbeeld:** In de Landschapsinrichtingsvisie is, voordat er naar tracés is gekeken eerst een landschappelijk wensbeeld gecreëerd. Dat wensbeeld, de ideale landschappelijke situatie voor Hummelo en omgeving, bestaat niet alleen uit de huidige situatie en de autonome ontwikkeling (toekomstige situatie op basis van reeds genomen besluiten), maar ook uit mogelijke wenselijke inrichtingen om het dorpslandschap te verbeteren. De alternatieven zijn vervolgens niet alleen getoetst aan het wensbeeld, maar ook aan de kracht van het alternatief om het wensbeeld te versterken. Een voorbeeld is de mogelijkheid om in het geval van Oost-Ruim de Torenallee te herwaarderden tot een fietsroute om Enghuizen en het Heeckenbroek (Ulenpas) met elkaar te kunnen verbinden.

In de Startnotitie is alleen uitgegaan van de Huidige Situatie en de Autonome ontwikkeling als toekomstbeeld. De alternatieven zijn aan dat beeld en aan de geformuleerde hoofd- en neven doelstellingen getoetst.

- **Tracékeuze:** De Landschapsinrichtingsvisie stelt de groene waardevolle natuur en landschap omgeving (ruimtelijke kwaliteitsonderlegger) centraal in de tracékeuze. Op basis daarvan zijn er drie gebieden gepresenteerd, waarin kansrijke alternatieven geprojecteerd kunnen worden. Deze drie gebieden zijn op pagina 36 van de landschapsinrichtings-visie als drie grote brede pijlen (paars, bordeaux en rood) weergegeven. Binnen deze pijlen staan er nog vele tracé-mogelijkheden open (pagina 38 e.v.).

Deze brede pijlen zijn voor de tracékeuze in de Startnotitie als input gebruikt. Echter op

basis van extra uitgangspunten zijn de brede pijlen gereduceerd tot werkelijke alternatieven met een realistischere tracébreedte. Voor Oost Ruim is in de Startnotitie binnen de brede rode pijl uit de Landschapsinrichtingsvisie de keuze gemaakt voor bundeling met de Broekstraat. Deze keuze, gebaseerd op o.a. landbouwpotentieel (sterke bedrijven ten noordoosten van Hummelo) en verkeer (omrijden, overwaardering van Torenallee), heeft geleid tot andere kwalificaties van het alternatief Oost Ruim dan die in de Landschaps-inrichtingsvisie zijn gegeven.

In de Startnotitie ligt Oost Ruim op en in de nabijheid van het Landgoed Enghuizen, waardoor dit alternatief ongunstig scoort voor Natuur en Cultuurhistorie. In de Landschapsinrichtingsvisie is de gehele brede pijl beoordeeld, waardoor de effecten minder zijn.

- **Voortschrijdend inzicht:** De Landschapsinrichtingsvisie is opgesteld met de kennis uit 2002; de Startnotitie met kennis uit 2004. Tussen 2002 en 2004 is het Landgoed Enghuizen aangedragen voor rijksmonument als historische buitenplaats en daarmee beschermd door de Monumentenwet. In de Startnotitie is rekening gehouden met deze kwalificatie, terwijl in de Landschapsinrichtingsvisie deze informatie nog niet beschikbaar was. De beschermde status van Enghuizen in 2004 is één van de redenen om Oost Ruim als minder realistisch te betitelen.
-

6. Overige opmerkingen

Naast de hierboven genoemde belangrijkste reacties zijn er ook insprekers, die reageren op zaken, die buiten de scope van het project vallen of slechts voor kennisgeving aangenomen kunnen worden.

Belangrijk om te vermelden is dat een groot deel van de reacties zich richt **vóór** of juist **tegen** de westelijke alternatieven. Veel insprekers hebben zich georganiseerd in belangengroeperingen. De volgende groeperingen zijn door middel van een inspraakreactie bij de provincie bekend:

<u>Naam:</u>	<u>Ledental:</u>	<u>Pleit voor:</u>
- Comité Dorpsstraten Hummelo	365 handtekeningen	Snelle aanleg Westelijke alternatieven
- Belangengroep Westelijke Rondweg	25 namen, 50 leden	Gedegen onderzoek Alternatief Oost-Ruim
- Comité "Het Beste Tracé"	11 handtekeningen	Gedegen onderzoek Alternatief Oost-Ruim

BIJLAGE 3

Kaart studiegebied en alternatieven

BIJLAGE 4A

Gebiedsbescherming volgens het Structuurschema Groene Ruimte en de Nota “Natuur voor Mensen Mensen voor Natuur”

Indien de EHS wordt beïnvloed door de voorgenomen activiteit of de alternatieven zal duidelijk moeten worden of er sprake is van bruto of netto EHS. Bruto EHS is nog niet begrensd en netto EHS is al wel begrensd. De provincie is verantwoordelijk voor de begrenzing. Op 1 januari 2003 was 10% van de totale Nederlandse EHS nog bruto-EHS.

Richtlijn op grond van netto EHS

1. Welke wezenlijke gevolgen kunnen er optreden voor de te behouden kenmerken en waarden binnen en in de nabijheid van dit gebied¹?
2. Zijn er reële alternatieven?
3. Is er sprake van redenen van groot openbaar belang² dat deze aantasting rechtvaardigt?
4. Indien dat het geval is, welke compensatie wordt dan geboden voor het verloren gaan van de wezenlijke kenmerken en waarden?
5. In het SGR worden richtlijnen gegeven voor compensatie (zie hieronder).

Richtlijn op grond van bruto EHS (niet begrensd)

Is er sprake van onomkeerbare effecten waardoor de ontwikkelingsmogelijkheden van deze nieuwe natuurgebieden wezenlijk worden aangetast?

Eisen aan compensatie op grond van SGR1 en Nota NMMN

1. In beginsel geen netto verlies aan waarden wat betreft areaal en kwaliteit.
2. Compensatie nabij het gebied, onder de voorwaarde dat een duurzame situatie ontstaat.
3. Indien fysieke compensatie onmogelijk is, dan compensatie door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden.
4. Indien fysieke compensatie of compensatie door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden door overmacht onmogelijk is, wordt financiële compensatie geboden die tegood komt aan natuur. Onder overmacht wordt ook verstaan de dreiging van ernstige vertraging van de procedure.
5. Het tijdstip over het besluit over ingreep is ook het tijdstip waarop helderheid wordt gegeven over aard, wijze en tijdstip van compensatie.
6. Het tijdstip van daadwerkelijke compensatie is gerelateerd aan het tijdstip van ingreep.
7. Een indicatie wanneer de compensatie geregeld is.

Het beginsel dat compensatie nabij het verloren gebied moet worden gerealiseerd kan ruimer worden ingevuld. Compensatie moet daar worden gerealiseerd waar het optimaal bijdraagt aan het instandhouden van (een) populatie(s). Het merendeel van de populaties van diersoorten in Nederland leeft in een netwerk van grotere en kleinere gebieden die met elkaar zijn verbonden in een zogenaamde netwerkpopulatie. Dit betekent dat uitbreiding van een klein gebied of verbetering van de ecologische verbindingen tussen de gebieden wel eens meer kan bijdragen aan het doel van compensatie dan uitbreiding van een groter gebied. In het MER kunnen dus meer locatiealternatieven voor compensatie in beschouwing worden genomen.

1. Wezenlijke kenmerken en waarden moeten per gebied worden gespecificeerd. Daarbij kan het gaan om: bodemopbouw, -structuur en reliëf; de waterhuishouding; natuurlijke processen; de kwaliteit van bodem, water en lucht; sedimentatie en -erosieprocessen; rust, stilte en openheid; de landschapsstructuur en; gebiedsspecifieke plant- en diersoorten.

2. Redenen van groot openbaar belang; Op basis van een afweging tussen het te beschermen belang en het met het plan of project gemoeide belang wordt al dan niet toestemming verleend. Wordt een plan of project na afweging van belangen toch toegestaan, dan moet voordat het plan of project wordt uitgevoerd een besluit worden genomen over compenserende maatregelen.

Aspecten die aan bod moeten komen bij Natuurontwikkeling waaronder Ecologische Verbindingszones (EVZ's) bijvoorbeeld voor compensatie

In geval van te ontwikkelen EVZ dient in het MER beschreven te worden:

1. type (droog/nat), doel en functie van de EVZ (onder andere lokaal/ regionaal belang), verbinding van welke gebieden en beschrijving van de bestaande natuurdoeltypen in de te verbinden gebieden;
2. welke doelsoorten en de ecologische eisen van deze soorten aan de EVZ;
3. lengte, breedte, configuratie van lijnvormige en vlakvormige elementen (steunpunten);
4. knelpunten (barrières) en mitigerende maatregelen om deze op te heffen.

In geval van de mogelijke aanleg van nieuwe natuurgebieden (natuurontwikkeling) dient in het MER beschreven te worden:

1. locatie, omvang en ligging ten opzichte van, en verbinding met omliggende natuurgebieden;
2. te realiseren natuurdoeltype(n);
3. randvoorwaarden voor de realisering van deze natuurdoeltypen zoals benoemd in het Handboek Natuurdoeltypen (LNV, 2001);
4. beoogde functie van het nieuwe natuurgebied voor het voortbestaan van doelsoorten in aangrenzende natuurgebieden;
5. kans op realisatie (middelen en mogelijkheid tot verwerving).

BIJLAGE 4B

Soortbescherming

Bestaande situatie en autonome ontwikkeling

In het MER moeten de in het studiegebied voorkomende doelsoorten (Handboek Natuurdoeltypen) worden beschreven die worden beïnvloed door de voorgenomen activiteit en alternatieven. In sommige situaties kan worden volstaan met een gemotiveerde selectie van de voorkomende doelsoorten. Prioritaire¹ en kwalificerende soorten² moeten deel uitmaken van deze selectie.

Informatie over de doelsoort/kwalificerende soort/prioritaire soort:

- de mate van bescherming (Nederlandse en internationale wet- en regelgeving). *Deze informatie is nodig om indien mogelijk de gevolgen voor de populatie te kunnen toetsen;*
- de mate van bedreiging van de doelsoort in Nederland. Voor het bepalen van de mate van bedreiging wordt gebruik gemaakt van de Rode Lijsten. *Deze informatie is nodig om de ernst van de potentiële gevolgen (voor een populatie) te kunnen bepalen;*
- voor dieren het voorkomen van het aantal individuen/paren per ecologisch netwerk, verdeeld over de deelgebieden. Indien onbekend: de oppervlakte van de leefgebieden van een netwerk;
- voor planten de oppervlakte van de standplaats.

Informatie over de (meta)populatie³ van de doelsoort (alleen voor die doelsoorten waarover wetenschappelijke gegevens beschikbaar zijn):

- betekenis van deze populatie voor het behoud van de soort in Nederland;
- mate waarin deze metapopulatie of het leefgebied duurzaam is, dan wel duurzame condities biedt;
- grootte, verspreiding en dichtheid van de (meta)populatie in het studiegebied of oppervlakte van het leefgebied van de (meta)populatie dat tot een ecologisch netwerk kan worden gerekend.

Voor het beschrijven van de autonome ontwikkeling kan voor dieren gebruik worden gemaakt van de verandering van het aantal individuen/paren of de populatiegrootte over de afgelopen jaren (historische trend). Voor planten kan de verandering in standplaatsoppervlakte worden gebruikt.

Milieugevolgen

Voor elke (geselecteerde) doelsoort/kwalificerende soort/prioritaire soort moet worden aangegeven: voor dieren:

- verandering van het aantal individuen/paren;
- verandering van het oppervlakte van het leefgebied; wanneer relevant per functie aangeven in hoeverre er sprake is van het optreden van ernstige gevolgen; houd rekening met het optreden van cumulatie voor planten;
- verandering van de standplaatsoppervlakte. Deze wordt bepaald door de abiotische omstandigheden die door het voornemen gewijzigd kunnen worden. Inzicht in deze verandering dient als eerste gegeven te worden;
- in hoeverre er sprake is van het optreden van ernstige gevolgen.

1. Habitat- en vogelrichtlijngebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van bepaalde natuurlijke habitats en soorten. Een deel hiervan is aangeduid als prioritaire habitat of soort omdat de EU voor de instandhouding hiervan een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. Deze prioritaire typen natuurlijke habitats en soorten zijn respectievelijk in bijlage I en II van de Habitatrichtlijn met een sterretje (*) gemerkt. Bij mogelijke aantasting hiervan dient ontheffing te worden aangevraagd bij de Europese Commissie. Alle prioritaire soorten zijn ook doelsoort. Voor hele tekst van de Habitatrichtlijn en bijlagen zie: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/legis.htm

2. Kwalificerende soorten en prioritaire soorten alleen in het geval van Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden.

3. Een soort bestaat uit een groot aantal individuen die in het algemeen samenleven in een metapopulatie. Een metapopulatie bestaat uit een aantal deelpopulaties die onderling met elkaar zijn verbonden waardoor uitwisseling mogelijk is. Deze metapopulatie leeft in Nederland in het algemeen in een ecologisch netwerk van grotere en kleinere gebieden die onderling met elkaar zijn verbonden.

Voor de doelsoorten (dieren)/kwalificerende soort/prioritaire soort waarover wetenschappelijke informatie op populatieniveau beschikbaar is moet het volgende worden aangegeven.

Indien de gevraagde informatie onder optie 1 ontbreekt dan kan optie 2 worden toegepast:

Optie 1, de kans op het verdwijnen of uitsterven van een (meta)populatie in het studiegebied. Dit kan kwalitatief worden beoordeeld. Indien die kans zeer groot is zal ook voor de populatie(s) waarmee uitwisseling plaatsvindt een inschatting moeten worden gemaakt van deze kans. Indien er een kans bestaat op verdwijnen of uitsterven moet worden aangegeven wat dit betekent voor het behoud van de soort in Nederland.

Optie 2, de mate van aantasting van de oppervlakte van het ecologisch netwerk, en een inschatting van de gevolgen hiervan voor het voortbestaan van duurzame condities van het ecologisch netwerk van de populatie.

Daarnaast is het te overwegen – maar dit is niet verplicht – om alle informatie die nodig is om voor een ontheffingsaanvraag op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) in aanmerking te komen, ook op te nemen in het MER en de aangeleverde informatie op correctheid te laten beoordelen door de Commissie voor de m.e.r..

Indien ontheffing moet worden aangevraagd en er is besloten dat dit onderdeel van het MER wordt dan geldt het volgende: iedere in het plangebied voorkomende beschermde soort moet worden genoemd en per soort moet worden aangegeven wat de gevolgen zullen zijn. In geval van een ontheffingsaanvraag kan er dus niet met doelsoorten of een selectie hiervan worden gewerkt.

1. Welke beschermde planten- en diersoorten op grond van de Ffw komen in en nabij het plangebied voor?
2. Leidt het realiseren van het voornemen tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Ffw betreffende planten en/of dieren?
3. Kan het plan zodanig aangepast worden dat dergelijke verboden handelingen niet worden gepleegd?
4. Is om het plan te kunnen uitvoeren een ontheffing op grond van art. 75 van de Ffw vereist?
5. Ontheffing kan worden verleend, indien:
 - er geen andere bevredigende oplossing bestaat (reëel alternatief) en;
 - sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten, en;
 - geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.